

**UN IZVOR NARATIV EXTERN PRIVIND MIȘCAREA
REVOLUȚIONARĂ CONDUSĂ DE T. VLADIMIRESCU,
PUȚIN CUNOSCUT, NECERCETAT CRITIC ȘI NEFOLOSIT
PÎNĂ ASTĂZI: LUCRAREA ENGLEZULUI
EDWARD BLAQUIÈRES, DIN ANUL 1825**

FLAMINIU MÎRȚU

Documentul pus în discuție este un izvor istoriografic narativ, deci cu prezumția de a fi fost întocmit de pe pozițiile intereselor de clasă a autorului și a obiectivelor politice ale țării sale. Sursa de informare este totuși prețioasă, deoarece nu prezintă riscul unei deformări în timp a faptelor, fiind cronologic cvasicontemporană evenimentelor și rezultatul observației directe.

Dacă în istoriografia noastră, acest izvor este semnalat de unii autori¹, în schimb conținutul său nu a fost folosit de nimeni pînă astăzi, în cercetările întreprinse asupra mișcării conduse de T. Vladimirescu. Lucrarea, scrisă în limba franceză (fig. 1) are titlul : „Histoire de la révolution actuelle de la Grèce“, fiind semnată de englezul Edward Blaquières, și poartă precizarea : tradusă din engleză de dr. Blaquières, desigur o rudă a autorului.

Textul, editat de librăria frații Bossange — Paris & Leipzig — și tipărit în anul 1825, are 396 pagini iar din cele 16 capitole ce cuprinde, al treilea și al patrulea tratează exclusiv despre mișcarea condusă de Vladimirescu și despre legăturile acestuia cu Eteria, restul cuprinzînd relatarea revoluției grecești, urmărită pînă la sfîrșitul anului 1824.

Autorul pare să fi fost un simplu călător, cum mărturisește singur, (p. 306) cu atașament pentru lupta de eliberare dusă de revoluționarii greci, dar poate să fi avut și însărcinări politice din partea Angliei. Relatările, cu privire la mișcarea revoluționară condusă de Vladimirescu, încep printr-o analiză a stării economice și sociale a Principatelor. Blaquières menționează (p. 60—62) că datorită exploatării crunte a conducătorilor trimiși de turci, a însoțitorilor acestora, aduși de la Constantinopol

¹ N. Iorga, Documente privind Istoria României, X. Hurmuzaki, p. XC. E. Virtosu, Tudor Vladimirescu, glose ... p. 43.

A. Oțetea, T. Vladimirescu și mișcarea eteristă. p. 121.

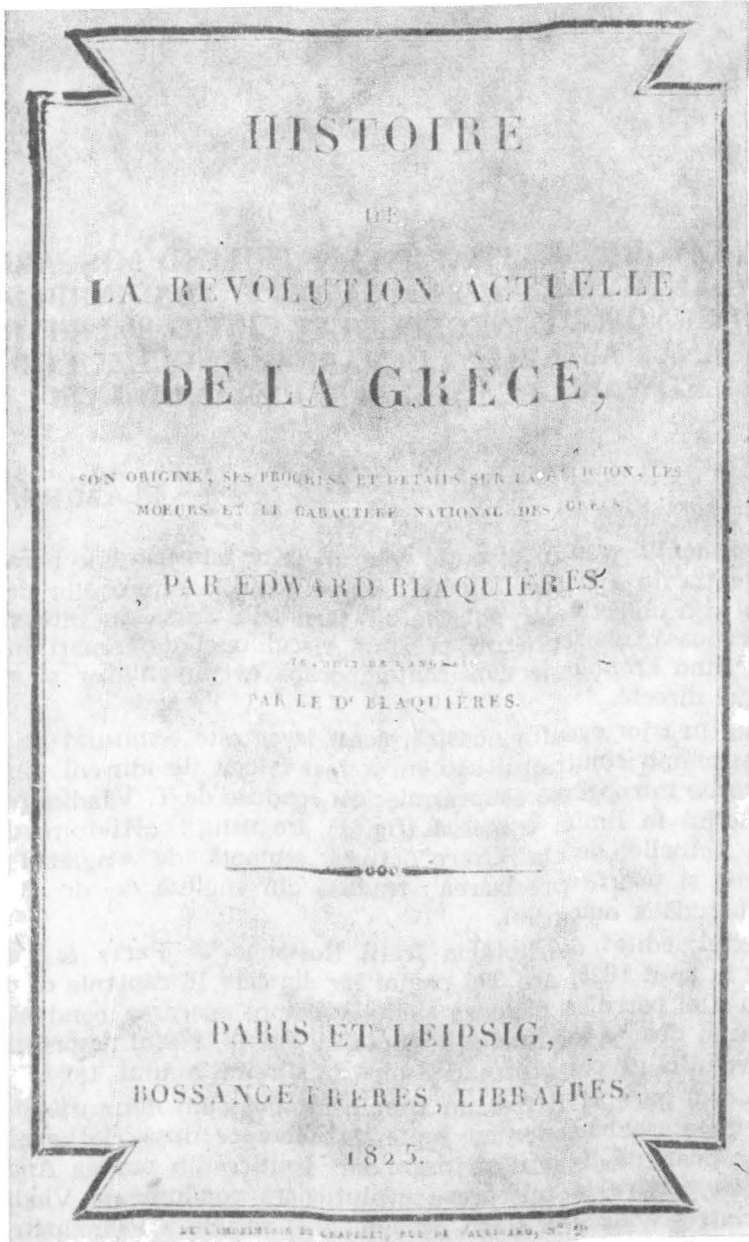

Fig. 1. — Coperta lucrării „Histoire de la révolution actuelle de la Grèce”, tipărită în anul 1825, a lui E. Blaquières.

dar mai ales a boierilor pămînteni, care nu plăteau nici o dare ², dar care profitau de tot, contribuind determinant la jefuirea, sărăcia și mizeria maselor, situația era dezastruoasă completîndu-se cu aspectul dezolant al țării acoperite de ruine și bălării (p. 61—62). Exceptînd Bucureștii, Galații și Iașul, cu urme de manufacturi, comerț și industrie, peste tot domnea liniștea tristeții și morții (ibidem). Nobilii, zise el insistent, boierimea pămînteană, („le propriétaires“), cit și cei aduși de voievod de la Constantinopol, („les supputes“) — ibidem — jefuiau crunt țărănimea, fiind socotiți de autori drept o cauză principală a înrăutățirii stării Principatelor. Faptul, întemeiat, al implicării boierilor de ambele categorii în cauză și nou față de majoritatea scrierilor contemporane care îl scapă ³, intenționat sau nu, dar care este reținut de Blaquières, dă valoare lucrării sale, cel puțin în această parte a ei. Autorul dezvăluie chiar o poziție fermă împotriva boierimii feudale: „nu merită altă calificare decît barbari efiminați, își părăseau moșiile... pentru goana dregătorilor și apoi se lăsau pradă apatiei lor indolente și desfrînării“. O documentare judicioasă o atestă autorul în privința originii poporului român, pe care îl socotea ca avînd la bază un amestec de daci cu romanii, limba fiind un dialect al latinei, cu un amestec de cuvinte slave și grecești, iar în privința îmbrăcămîntei subliniază identitatea acesteia cu elemente din costumația dacilor de pe Columna Traiana de la Roma (p. 61). Trecînd sumar asupra luptei popoarelor din Bosnia și Serbia ⁴ împotriva dominației otomane, sînt prezentate începuturile Eteriei. Asupra cunoscutei societăți politice conspirative, ce în cadrul luptei popoarelor creștine împotriva stăpînirii turcești urmărea eliberarea grecilor de sub jugul otoman, autorul dezvăluie informările sale de contemporan, căruia nu-i erau accesibile amănuntele secrete date la lumină de abia după terminarea revoluției grecești.

Susține că inițiatorul societății era necunoscut, dar că n-are nici o îndoială că însăși Caterina a II-a nu era străină de recomandarea acestor fel de societăți secrete, pe care le susținea ideologic (în speță pe Rigas Venestinis) ca fiind un puternic mijloc de împotrivire față de Turci (p. 40, la subsol).

El nu cunoaște existența dualității societății, dovedită astăzi ⁵: Eteria Filomuzelor, pentru educația culturală a poporului grec și Eteria propriuzisă, înființată la Odessa, în 1814, căreia însă el îi localizează sediul la Petersburg (p. 41—42) afirmînd despre izbucnirea mișcării eteriste că ar fi fost stabilit să înceapă de abia în 1825 (p. 53) ⁶.

Elementele planului de campanie al eteriștilor sînt prezentate sistematizat și ca avînd pondere pe Principate, a căror stăpînire trebuia să le procure mijloace organizatorice considerabile, să facă legătura cu Europa și să ușureze primirea ajutorului din partea Țarului, de care mișcare

² N. Adăniloae, Răscoala condusă de T. Vladimirescu, în Studii, XIV, 3/1961, p. 553.

³ Documente privind Istoria României, Răscoala din 1821, V, p. 14.

⁴ Condusă aci de Carageorghe, cu privire la care A. Oțetea, în o.c./p. 121, semnalează pe Blaquières, dar numai privitor la lupta sîrbilor.

⁵ N. Adăniloae, Boierii și răscoala condusă de T. Vladimirescu, p. 41.

⁶ Opinie discutabilă, I. Filimon, în Manual istoric, I, p. 233, Atena 1859 afirmă ca dată 14.XI.1820, pentru începutul mișcării, în noile condiții în Principate.

era sigură, deosebit de apropierea de sirbi, considerați că își vor reia imediat forțele cu cele grecești.

În aceste împrejurări, arătăm cum Eteria condusă de Ypsilanti își începe acțiunea pe față în Principate, cu sosirea acestuia, la 6 martie, st. n. în Iași, grăbindu-se la știrea izbucnirii răscoalei condusă de Tudor (zice autorul). Blaquières fixează atitudinea anumitor clase sociale față de cele ce se întâmplau.

După el, boierimea se simțea pasivă „mulțumită de o stare de lucruri care o scuteau de griji și pericole“ (p. 63).

Relatarea este inexactă... Dacă boierii erau mulțumiți de vechea situație, față de o schimbare desigur nu mai puteau rămâne pasivi, ci erau obligați să ia o poziție duplicitară și dușmănoasă față de mișcare, ceea ce au și făcut⁷, în genere, în deosebi după dezavuarea țarului, ce risipea o mare perspectivă, dar după care, prin evenimente nu înlătura o primejdie de reforme social-politice ce le-ar fi desființat situația de profitori ai muncii maselor.

Autorul este insuficient de informat și pentru că o parte a micii boierimi era, împreună cu negustorii și meseriașii, pentru înlăturarea dominației otomane, fiind interesată în producția de mărfuri pe piață⁸, cum de altfel împotriva turcilor erau chiar marii boieri producători de cereale-marfă, împiedicați asupra ciștigurilor lor, din cauza acestei dominații străine. Înlăturarea acestora le da speranța răminerii în folosul lor exclusiv a ciștigurilor produse din exploatarea muncii țărănimii⁹. Este de reținut în deosebi, ca pozitivă, menționarea poziției maselor țărănești față de mișcare, pe care autorul a prins-o just, chiar atunci în calitatea lui de contemporan, anticipind, în parte, concluziile cercetătorilor de mult mai târziu. În acest sens, Blaquières spune: „pentru clasa simplă și curajoasă a țăranilor... în condiția lor desperată, orice schimbare devenea avantajoasă, știau că Poarta era cauza oprămării sub care gemeau... dar ar fi mers alături de o putere europeană, bucuroși împotriva principilor și boierilor...“ (p. 63). Iată deci poziția maselor țărănești prinsă mai judicios, mai tangentă cu scopul mișcării, care a fost „o răscoală țărănească, o răscoală cu caracter burghezo-democratic, și cu caracter național“¹⁰. În controversata problemă a datei cînd Tudor a devenit eterist, astăzi clarificată, în sensul arătat de apropiatele date propuse, respectiv fie de Gordon: 27.XII.1820¹¹ fie septembrie-octombrie 1820¹², sau în fine prima jumătate a lunii ianuarie 1821¹³, cea mai plauzibilă, ținînd seama de importantul document descoperit de acad. A. Oțetea, în arhivele statului din Budapesta: legămîntul lui Tu-

⁷ N. Adăniloae, o.c. p. 114.

⁸ Ibidem. p. 195. A. Oțetea, Răscoala lui T. Vladimirescu, red. de secretariatul științific al vol. III, Istoria României, în Studii, XIII, 5/1960, p. 197.

⁹ Ibidem, p. 195. A. Oțetea, o.c. p. 194, arată că în mișcarea ce conducea, Ipsilanti s-a sprijinit, în Principate, în special pe boieri. N. Adăniloae, o.c. p. 60, 62—64; Istoria României, III, p. 867, subliniază caracterul aristocratic al acțiunii lui Ipsilanti.

¹⁰ A. Oțetea, o.c. p. 198.

¹¹ N. Adăniloae, o.c. p. 74.

¹² Ibidem, opinie personală a autorului.

¹³ A. Oțetea, Valoarea documentară a memoriilor lui I. P. Liprandi, în Studii, XI, 3/1958, p. 84—85, idem, în Răscoala condusă de T. Vladimirescu în Studii, XIII, 5/1960, p. 196—197.

dor cu Eteria, faptul cunoștinței lui Tudor de mișcarea și apartenența sa la Eterie este o certitudine¹⁴. Blaquières însă confuz, susținând că T. Vladimirescu nu părea să fi avut cunoștință de proiect (de mișcare, p. 65) dar afirmând totuși că: „Vladimirescu a putut, la rigoare, să aibă oarecare cunoștință de planul eteriștilor“ (p. 69).

De asemenea asupra faptului dacă Tudor urmărea aceleași scopuri cu Eteria sau nu, autorul se afla în nesiguranță¹⁵ și crede, la un moment dat, că proiectul lui Vladimirescu „nu avea nici o conexiune cu cel al societății“ (eteriste) (p. 69), deși se contrazice mai tirziu, afirmând totuși că nu era un adevărat acord între acesta și Ypsilanti „deși Vladimirescu consimțise să-și unească forțele cu ale lui și să coopereze“ (p. 78).

Contrazicerea apare și mai flagrantă, când autorul, influențat de versiunile eteriștilor, pentru a scuza asasinarea lui Tudor, consideră că „trădarea acestuia era palpabilă, întrucât avusese intenția să surprindă pe Ypsilanti, să-i taie retragerea spre Transilvania și să-l atace pe față, împreună cu turcii“ (p. 80). Prin însăși acuzarea de trădare, respectiv nerespectarea unei înțelegeri privind interesele comune ale angajaților într-o acțiune, autorul probează însă tocmai că mișcarea condusă de Tudor avusese obiective comune cu Eteria, în speță înlăturarea dominației otomane, dar Blaquières n-a putut să prindă substratul real al politicii conducătorului român, după dezavuarea mișcării de către țar (dezvăluite numai în perspectiva timpului scurs, prin noile dovezi) respectiv scopul real al înțelegerii pe care Tudor a căutat-o atunci cu Turcii, „să țină pe aceștia cât mai mult la Dunăre, să cîștige timp, pentru a se putea retrage cu oștirea sa în locurile întărite de peste Olt“ și eventual să salveze chiar Țara Românească de jafurile unei intervenții turcești¹⁶. Autorul confirmă însă, peremptoriu, colaborarea lui Tudor cu Ypsilanti, în lupta comună antiotomană și cu prilejul relatării juste a încordării ivite între cei doi șefi, pe linia întietății¹⁷, „se asigură (că Tudor — n.n.) se înțelesese într-o întrevvedere particulară cu prințul, dar că pretindea totuși o deplină egalitate cu el, și mîndria sa era știrbită de comanda supremă și de titlul de generalissim dat lui Ypsilanti“¹⁸, (p. 79).

¹⁴ N. Camariano, T. Vladimirescu în lumina unor documente din Viena, în Studii, XVI, 3/1963, p. 646.

¹⁵ Autorul interpreta superficial proclamația lui Tudor, potrivit căreia acesta „nu voia decît să înlătore autoritățile locale și să depună la picioarele Porții plîngerile poporului“ (p. 36). În realitate însă, prin acordul inițial cu Eteria și ulterior prin înțelegerea directă cu Ipsilanti linia antiotomană a lui Tudor a fost un fapt real, astăzi definitiv stabilit; Istoria României, III.

¹⁶ N. Adăniloae, 140 de ani de la răscoala condusă de T. Vladimirescu în Studii, XIV, 3/1963, p. 566, A. Oțetea, o.c. p. 87 și Istoria României, III, p. 894.

¹⁷ Ibidem, A. Oțetea, p. 88.

¹⁸ Însușindu-și versiunile difuzate tendențios de vinovații în uciderea lui T. Vladimirescu și faptul că răsculații și întreg poporul îl numea pe acesta „Domnul Tudor“ autorul afirmă (p. 79) că speculînd tensiunea izvorită din neînțelegerea dintre cei doi arătată mai sus, turcii „îl cîștigă pe T. Vladimirescu prin promisiunea de a-l ridica la demnitatea de domnitor, dacă ar consimți să trădeze pe confederați“. Calomnie, întrucît masele populare l-au investit cu acest titlu, spre a-i confirma, la maximum, autoritatea în conducerea mișcării (cf. și Istoria României, III, p. 892).

Arătînd primele măsuri luate împotriva mișcării, autorul afirmă că divanul de la București a trimis 2 500 ostași, să aducă capetele răsculaților, și pe Tudor viu sau mort, dar că cei trimiși s-au unit cu aceștia (p. 66). Faptul arată, concludent atracția maselor față de mișcare. Menționînd de asemenea acțiunea vel-vornicului Nicolae Văcărescu, pornit cu 1 000 arnăuți să prindă pe Tudor, arată că oștenii au trecut de partea răscoalei (p. 67) și avem încă o dovadă al caracterului de masă al mișcării, căreia i se alăturau chiar din cei cu slujbe mărunte la stăpînire. Autorul arată, cu deosebită insistență (p. 67) opoziția fermă a lui Pini, consulul Rusiei la București, față de intenția boierilor de a se cere sprijinul armatelor pașalelor de la Dunăre, pentru jugularea mișcării, și dă o motivare justă¹⁹ împotrivirii acestuia: spre a nu se călea tratatele existente.

Menționează că între Tudor și Ypsilanti s-a ajuns la o înțelegere, potrivit căreia fiecare șef își va comanda armata separat, dar vor fi uniți împotriva inamicului comun (p. 73).

Faptul confirmă că cel puțin la început obiectivul lui Tudor și al lui Ypsilanti era același: lupta împotriva turcilor. Dar, spune autorul, Ypsilanti își dă seama că nu se va putea menține la București și „lovitura cea mai fatală speranțelor sale i-a fost dată de către o putere din partea căreia aștepta protecție și chiar ajutor direct“ (p. 73).

În acest sens, relatează despre manifestul țarului, în care Ypsilanti este considerat rebel iar comportarea sa formal dezavuată. Aci însă, Blaquières aduce un element nou, demn de interes, față de incertitudinea arătată de unii cercetători în problemă²⁰. Autorul precizează că: „părăsind Bucureștiul, consulul rus (Pini — n.n.) lăsase un secretar numit Spiritoff, cu sarcina de a aduce la cunoștința publică declarația țarului“ (p. 74). După îndeplinirea misiunii, Spiritoff a trebuit să fugă din oraș, pentru a-și salva viața, amenințată de indignarea publică. În același pericol, zise Blaquières, s-a aflat și Pagès, consulul Franței, fiind salvat numai prin devotamentul lui Sava, fosta sa slugă, căminarul și bimbașa de mai târziu, asasinat de turci la 7 august 1821. În continuare autorul arată că Ypsilanti, convins de înțelegerea lui Tudor cu turcii,²¹ îl arestează, îl judecă și-l execută. Ca încheiere, asupra mișcării lui Vladimirescu, în cadrul acțiunii Eteriei în Principate, Blaquières trage concluzii destul de juste. După el, evenimentele au determinat atragerea forțelor turcești către nord, ocuparea Principatelor de către acestea, și înăsprirea relațiilor turco-ruse.

Faptul, conjugat cu războiul Poartei în Persia, și cu asediul revoltatului pașă Ali, din Ianina, a împiedicat, timp de 15 luni, trimeterea de forțe suficiente împotriva grecilor răsculați în Moreia, care astfel și-au putut organiza rezistența pentru succesele ce au urmat. Izvorul narativ al lui Blaquières este de reținut în repertoriul lucrărilor contemporani-

¹⁹ N. Adăniloae, o.c. p. 99, trimeterea 304.

²⁰ N. Camariano, o.c. p. 648, pune la îndoială că cel autorizat să difuzeze dezavuarea ar fi fost, potrivit unor izvoare, un oarecare Pisani, nume similar cu cel al consulului rus de la Iași.

²¹ Autorul adoptă versiunea eteristă, în realitate însă T. Vladimirescu n-a fost judecat, nici de formă: I. Liprandi, „Căpitanul Iordache Olimpiotul“, în Documente priv. Istoria României, Răscoala din 1821 V, p. 428; I. P. Liprandi, Răscoala pandurilor sub conducerea lui T. Vladimirescu ... ibidem, p. 303.

lor ce au consemnat aceste evenimente. Surprinzând mișcarea de la 1821 prin constatări directe, ca și lucrarea cu titlu și conținut asemănător, a altui englez : Th. Gordon ²², relatarea lui Blaquières este mult mai apropiată, ca dată de redactare, față de evenimente, fiind tipărită în 1825 și prin aceasta se situează ca unul din cele dintâi izvoare narative, ce consemnează, prin mijlocirea tiparului, evenimentul în cauză. Lucrarea se situează în același an cu aceea a francezului Maxime Raybaud : „Mémoires sur la Grèce, pour servir à l'histoire de la guerre de l'indépendance...” Paris, 1824—1825, neavînd înaintea ei, ca dată, decît memoriul lui Laurencon, apărut în anul 1822, la Paris. Cu aceeași dată de tipărire, 1822, se află și lucrarea anonimă, aflată la Muzeul Britanic din Londra, cu titlul „Expediția din 1821, a lui Ypsilanti în Principatele Dunărene” dar aceasta este, cum se știe, un manuscris grecesc, încît nu cunoaștem, deosebit de cele menționate mai sus, alt izvor tipărit mai contemporan evenimentelor, decît acel al lui Blaquières. Acesta reține caracterul anti-feudal cît și cel antiotoman al acțiunii lui Vladimirescu, depășind astfel pe alți memorialiști asupra mișcării, care, deși mai tangenți cu evenimentele ²³, din motivele calității ce aveau, sau ale apartenenței de clasă, au omis, credem, intenționat semnalarea dublului obiectiv al acțiunii. Blaquières analizează critic simțămintele țărănimii, sub dublul aspect de mai sus, într-o lumină mai apropiată de obiectivele reale ale mișcării. Aprecierea pozitivă a autorului asupra maselor țărănești „clasă simplă și curajoasă” (p. 63) este total diferită față de atitudinea altor contemporani, în lucrările respective asupra mișcării lui Tudor, ca de exemplu Liprandi, ce arată dispreț față de popor ²⁴.

Aceasta explică de ce în lucrarea lui Blaquières caracterul social al mișcării de la 1821 este reliefat mai mult decît cel antiotoman, întrezărit, de multe ori, fără intenția autorului, influențat de atmosfera negativă creată de eteriști în jurul lui Tudor. Cu toate inconsecvențele, interpretări judicioase și acceptări de versiuni contemporane tendențioase, lucrarea lui Blaquières înfățișează aspecte demne de interes asupra complexului frământărilor din spațiul sud-estului european, în primul sfert al sec. XIX, proces generat de accentuarea elementelor capitaliste în dezvoltarea noilor forțe de producție, puse în conflict acum cu vechile relații feudale.

Dublul aspect, cel național și social, pe care aceste cauze le-a imprimat frământărilor revoluționare din Principate, a fost prins și reținut de autor, ca și alte utile contribuții pentru completarea și confirmarea materialului cunoscut din alte surse de informare. Mișcarea din 1821 păstrează încă unele laturi controversate. Faptul considerăm că justifică și această analiză critică făcută pentru prima oară izvorului extern pre-

²² Th. Gordon, *History of the Greek Revolution*, Edinburgh-London, 1832.

²³ I. P. Liprandi, o.c., scrisă în anii 1829—1831, cînd autorul era șeful poliției secrete țariste din Balcani (cf. Documente priv. Istoria României, Răscoala din 1821, V, p. 12) ; Biv vel Serdarul Ioniță Dîrceanu, *Revoluția din 1821*, ambele publicate în o.c. p. 17—162 și 163—361.

²⁴ Documente privind Istoria României, Răscoala din 1821, V, p. 13.

zentat aci, folosit pînă astăzi numai în considerații asupra revoluției grecești și a frământărilor din Balcani în primul sfert al secolului trecut, dar neutilizat, pe nedrept în confirmarea și completarea știrilor ce posedăm, în repertoriul bibliografic asupra mișcării revoluționare din 1821, condusă de Tudor Vladimirescu.

UNE SOURCE NARRATIVE ÉTRANGÈRE PEU CONNUE, CONCERNANT LE MOUVEMENT RÉVOLUTIONNAIRE DIRIGÉ PAR TUDOR VLADIMIRESCU, NON ÉTUDIÉ DE POINT DE VUE CRITIQUE, ET INUTILISÉE JUSQU'AUJOURD'HUI : L'OUVRAGE DE L'ANGLAIS EDWARD BLAQUIÈRES, DE 1825

RÉSUMÉ

L'étude de Edward Blaquières, intitulé *Historie de la révolution actuelle de la Grèce*, imprimé en 1825 à Paris, vient d'être soumis à une analyse critique d'autant plus que les chapitres III et IV, traitent exclusivement du mouvement révolutionnaire de 1821, conduit par Tudor Vladimirescu en Munténie, ainsi que des rapports de cette action avec l'Hétairie. Il s'agit d'une source narrative étrangère qui n'a pas été utilisée jusqu'à présent dans ce problème.

Blaquières, affirme d'une manière documentée l'origine daco-romaine du peuple roumain et de sa langue romanique „un dialecte du latin mêlé avec des mots slaves...“. Il attribue, à juste titre, l'état de terrible misère des masses populaires des Principautés, à l'exploitation des boyards autochtones féodaux ainsi qu'à ceux qui venus à la suite des dirigeants phanariotes. En passant aux problèmes politiques il exprime des opinions originales concernant la fondation de l'Hétairie et il présente l'action d'Ypsilanti. Il souligne l'importance des Principautés dans le plan de l'action de l'Hétairie pour la libération de la Grèce, c'est-à-dire : la procuration des moyens d'organisation et économiques, la facilité du rapport avec l'aide présumée du tzar et le rapprochement avec les forces serbes.

Esprit analyste, Blaquières retient l'attitude des classes sociales dans les Principautés, en rapport avec les événements en cause. Il montre, avec une justesse surprenante, la position des masses paysannes „classe simple et courageuse, qui en raison de sa position désespérée aurait marché de plein coeur contre les princes et les boyards“. En ce qui concerne l'appartenance de Tudor Vladimirescu à l'Héthairie (aujourd'hui prouvé d'une manière péremptoire) et sa collaboration avec Ypsilanti, en vue d'éliminer la domination ottomane, l'auteur semble avoir certain doute, encore qu'il mentionne l'entente survenue entre eux, et suivant laquelle „chacun devait conduire son armée séparément, mais être unis contre l'ennemi commun“, ce qui confirme par conséquent la collaboration antiottomane de ces deux chefs.

L'attraction des masses au mouvement conduit par Tudor Vladimirescu est rendue par l'auteur qui montre que les unités militaires, en-

voyées par le Divan de Bucarest pour combattre l'insurrection, passaient de règle du côté des révoltés. Toutefois, il ne saisit pas, après que le tzar eût désavoué le mouvement héthairiste, le substrat politique du rapprochement momentané du dirigeant roumain vers les Turcs, qui devait lui permettre d'organiser la résistance en Olténie, et il se laisse influencé par l'atmosphère tendencieuse créée par Ypsilanti pour justifier le meurtre de Tudor, comme une sanction pour ses négociations avec les Turcs. Comme vue d'ensemble cependant l'auteur anglais a des opinions très judicieuses sur le mouvement conduit par Vladimirescu, dans le cadre de l'action de l'Hétairie dans les Principautés, en retenant notamment, à titre méritoire, le caractère social anti-féodal et national-antiottoman de la lutte des masses paysannes qu'il appréciait élogieusement, se situant de ce fait au-dessus d'autres travaux de ses contemporains qui, intentionnellement ou non, ont négligé justement cet aspect. Au point de vue chronologique l'ouvrage de Blaquières apparaît comme l'une des premières sources ayant consigné cet événement par la voie de l'impression. Il est également, comme rédaction et information, parmi les plus rapproché en date, et présente une documentation et une analyse des faits relatés qui se sont dans la majorité des cas avérés comme justes. Cette constatation justifie la place de cette source historique dans la bibliographie concernant le mouvement révolutionnaire de 1821, conduit par Tudor Vladimirescu en Valachie.